

Z krajské rady

Ledeč čeká oprava silnice zničené v červnu velkou vodou

Ledeč nad Sázavou • Už v říjnu by měla být opravená silnice, kterou v Ledči nad Sázavou zničila červnová povodeň. Krajská rada vybrala z pěti uchazečů firmu, která se o opravu za devět milionů korun postará. Součástí stavby je také celková obnova opěrné zdi v Pivovarské ulici.

Jakmile bude podepsána smlouva, začne běžet desetidenní lhůta, během které by měly být práce hotovy. Z devíti milionů kraj hraje čtyři, zbytek tvoří dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Velká voda vtrhla do Ledče 10. června a způsobila škody za zhruba 35 milionů korun. Aby se podobná situace neopakovala, připravilo město návrh protipovodňových opatření, mezi které patří poldr, zásady hospodaření na okolních zemědělských pozemcích a přestavba mostků a dalších staveb na Olešenském potoce.

Rozvodněný Olešenský potok napáchal ve městě velké škody. Foto: Luboš Pavlíček

Malé a střední firmy získají grant na výzkum i investice

Vysočina • Modernější provozy, nové patenty, osvědčení a certifikáty mohou získat malé a střední firmy na Vysočině díky připravovanému grantům, na které kraj hodlá dát přes osm milionů korun.

Téměř polovinu, tedy bezmála čtyři miliony, přitom dá k dispozici drobným podnikatelům v investičním grantu na modernizaci provozu a nové technologie. Kraj si od takové finanční injekce slibuje i nová pracovní místa ve firmách do 50 zaměstnanců.

Pro firmy do 250 míst je ur-

čeno 2,7 milionu na výzkum a vývoj. Kraj totiž předpokládá, že právě menší podniky jsou zásobárnou nápadů, kterým ale chybí peníze na to, aby se s nimi dokázaly prosadit až do fáze výroby.

Poslední zhruba dva miliony jsou určeny těm podnikům, které chtějí získat osvědčení a certifikáty kvality, šetrnosti své výroby k životnímu prostředí, anebo dodržování hygienických předpisů v potravinářství. Také o tyto peníze se mohou ucházet firmy do 250 zaměstnanců.

Kraj má smlouvu se zemědělci

Úzká a trvalá spolupráce mezi agrárníky a samosprávou je nutná pro rozvoj venkovského regionu

Vysočina • Lepší přístup k informacím, větší možnost zasahovat do tvorby zákonů a vyhlášek a podporu vzdělávání získají zemědělci a lesníci na Vysočině díky dohodě, kterou uzavřel kraj s Krajskou agrární komorou, Asociací soukromého zemědělství ČR a Zemědělským svazem ČR.

Dohoda vznikala pomalu, během společného setkávání zástupců kraje se zemědělci, například při jednání zemědělské komise. Všichni postupně dospěli k názoru, že je třeba vzájemnou spolupráci nějakým způsobem stvrdit smluvně. „Už jen proto, že Vysočina je zemědělský kraj a kvalitní život na venkově je pro nás jednou z nejvyšších priorit,“ vysvětluje radní pro životní prostředí Ivo Rohovský (ODS).

Kraj se v podepsané dohodě například zavázal, že zemědělcům půjčí prostory pro nejrůz-

nější odborné semináře a školení, anebo převezme zástitu nad jejich akcemi. Zemědělci naopak slibují, že budou kraj informovat o novinkách v oboru. „Jedna z forem takové spolupráce je vzájemně se informovat o tom, co se v oboru a kraji děje. Od kvality a rychlosti předávání infor-

mací se samozřejmě odvíjí i ekonomický rozvoj zemědělství a venkova vůbec,“ říká Ivo Rohovský a dodává: „Zemědělství se aktuálně musí vypořádat s dovozem potravin a dalších produktů ze zahraničí.“ Společně pak podepsaní také chtějí připomínkovat nové zákony, které se týkají zemědělství a lesního a vodního hospodářství.

Dohoda je podepsána na dobu neurčitou a podle Rohovského se její účastníci nejméně dvakrát do roka sejdou, aby si navzájem řekli, jak jim taková spolupráce vyhovuje a pomáhá.

Radní Ivo Rohovský: „Zemědělství na Vysočině se vstupem do Evropské unie musí rychle a razantně vypořádat s dovozem potravin a dalších produktů.“

Informace o novinkách v oboru má rychle získat každý zemědělec na Vysočině. Foto: Luboš Pavlíček

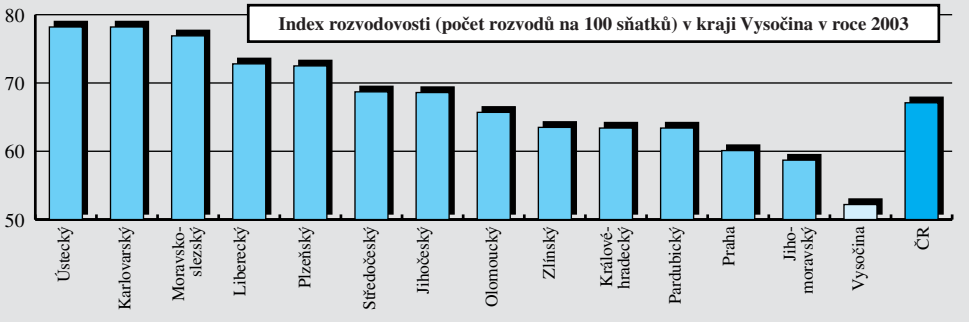
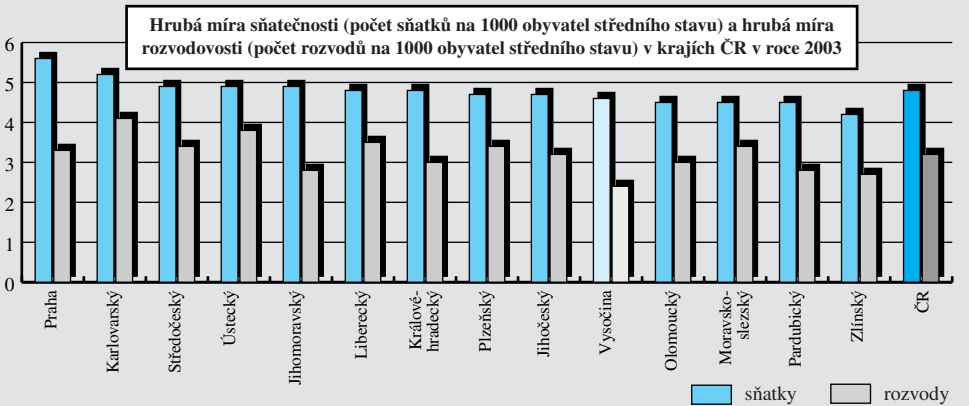
Region pohledem statistiků

Manželství jsou pevná

V kraji Vysočina je dlouhodobě nejnížší rozvodovost ze všech krajů České republiky. Situace se však loni velmi zhoršila. V roce 2003 připadlo v kraji na 100 svateb 52 rozvodů, o rok dříve to však bylo na 100 svateb 46 rozvodů. Počet sňatků, přepočtený na počet obyvatel, je v našem kraji dlouhodobě slabě podprůměrný ve srovnání s celou ČR. Stejný ukazatel pro rozvodovost je v případě kraje Vysočina nejvyšší.

Podíváme-li se do úrovně okresů, dlouhodobě je nejnížší rozvodovost v okrese Žďár nad Sázavou. Patrně to souvisí s tím, že tento okres je v rámci kraje také nejvíce religiozní. Ještě loni se mohl pyšnit velmi nízkou rozvodovostí také okres Třebíč, v roce 2003 však byl nad krajským průměrem. Ještě však nepředstihl okres Havlíčkův Brod, který podle sledovaného ukazatele dopadl nejhůře. Nejvíce se lidé žení a vdávají v okrese Jihlava, naopak do ženiteb a vdavek se nehrou na Třebíčsku.

Zpracoval: Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu kraje Vysočina

pozn.: střední stav obyvatel v roce 2003 je průměrný počet obyvatel v roce 2003
Zdroj dat: Stav a pohyb obyvatelstva v roce 2003. ČSÚ, Praha 2004

Rozhovor měsíce

Martínek: Bedlivě sledujeme vývoj regionu

Třebíč • Muzeum Vysočiny Třebíč vede Jaroslav Martinek. Usměvavý pohodový vousáč, který si nejvíce cení toho, že sbírky „v jeho muzeu“ úspěšně a cílevědomě rostou a expozice nabízí návštěvníkům ucelený pohled na danou problematiku. Ptáme se, co vůbec zájemce v Muzeu Vysočiny Třebíč uvidí.

„Takovým tím nejviditelnějším výstupem muzejní činnosti jsou stálé expozice. U nás máme čtyři hlavní sbírkotvorné programy a s nimi souvisejí i stálé expozice – Třebíčské betlémářství, Moravské vltaviny, Řemesla a Moraví Dýmky a kuřácké potřeby.“

Proč raritní?

„Muzejní práce je dokumentací společenských a přírodovědných poměrů, či vývoje života v daném regionu. Zde ale žádná výroba dýmek nebyla. Sběrka vznikla sběratelskou činností už za doby muzejního spolku. První přírůstky tohoto druhu byly ve sbírce již před 105 lety. Další raritou je její rozšíření na konci druhé světové války, kdy byly v nádražní úschovně objeveny kufrы se vzácnými dýmky z mořské pěny. Dlouho se k nim nikdo nehlásil, a tak je pan přednosta, spolu s kustodem muzejního spolku, dali do sbírek muzea, a tam již zůstaly. Unikáty z mořské pěny se staly tím nejcenějším, co v celé kolekci je. Celkově máme asi 1200 dýmek.“

Co je v těch ostatních expozicích?

„Sběrka a následně pak expozice věnovanou řemeslům, řemeslným potřebám a rolnictví

jsme rozšířili díky spojení zaniklého Krajského muzea v Moravských Budějovicích s naším na přelomu 60. a 70. let minulého století. Hlavní část této expozice je umístěna právě v Moravských Budějovicích.“

Třebíčské betlémářství asi nemá cenu příliš komentovat. Byla to místní zvyklost a tradice. Pro zajímavost – trebičským betlémům, tedy malovaným na kartonu, jsou hodné podobné ty z Ústí nad Orlicí.“

Moravské vltaviny jsou asi také unikát...

„Okolí Třebíče je největší sbírnou oblastí moravských vltavin, a tak není divu, že máme jejich největší sbírku. Dokonce

větší, než Národní muzeum. Čítá přes 4000 kusů, v expozici, tedy k vidění pro návštěvníky, jich jsou 2000.“

Je ještě něco, co byste chtěl čtenářům představit?

„Vlastníme pátý největší herbář v České republice. Obsahuje 45.000 položek a má nesmírnou srovnávací studijní hodnotu. Třeba při posuzování vývoje stavu životního prostředí. Například, když

probíhal výzkum vlivu Dalešické přehrady a Jaderné elektrárny Dukovany na okolní přírodu, bylo možné srovnat rostliny z oblasti Mohelenské hadcové stepi s usušenými rostlinami v herbáři, který pochází z dvacátých let.“

Říkal jste, že se věnujete také výtvarnému umění?

„Máme velkou sbírku obrazů 17. – 19. století; je to původně valdštejská zámecká sbírka. Vedle ní je postupně dotvářena velká sbírka regionálních tvůrců, systematicky shromažďovaná téměř 50 let. V Třebíči totiž nikdy formálně nebyla galerie která by plnila funkci místního centra výtvarného umění, a tak tuto roli muselo převzít muzeum.“

Kolik se na ty pěkné věci přije podívat lidí?

„Ročně asi 25.000 lidí. Výkyvy nejsou nějak veliké. Již několik let máme vstupenkový systém přes počítač, tudíž přesnou evidenci.“

Co se pro vás změnilo, když zřizovatelství muzea převzal kraj Vysočina, a jak se s ním spolupracuje?

„Změnilo se to, že náš nejbližší nadřízený není okresní úřad se sídlem přímo v Třebíči, ale 35 ki-

lometrů vzdálený úřad v Jihlavě. Ale při současných možnostech mailové pošty a levnějších telefonních hovorů to vůbec nevadí. Pro osobní jednání se více musí využívat dopravní prostředky.“

Vedoucí referátu kultury okresního úřadu byla doktorka Lisá, která teď vede oddělení kultury na krajském úřadu. Základ pro komunikaci je tedy výborný. Jsme jedno z mála bývalých okresních muzeí, které s okresním úřadem vycházelo bez problémů a plynule jsme to přenesli i na kraj.

Náš rozpočet byl zachován, krajské zastupitelstvo na návrh rady dokonce zvýšilo mzdový fond, takže jsme neměli téměř žádné problémy při přechodu na nový platový systém.

Pod krajem se navíc vždy vede velmi systematicky příprava rozpočtu na další období, která má, ku prospěchu věci, jasná pravidla.“